

Lakatos-féle mozgásfelmérés, illetve játékos állapot és mozgásfejlesztés óvodások körében

Lakatos Nikolett

Soproni Erzsébet Oktató Kórház és Rehabilitációs Intézet
Kardiológiai Rehabilitációs Osztály

Összefoglalás

Bevezetés/célkitűzés: Napjainkban egyre többször figyelhetőek meg a szenzomotoros, pszichomotoros és motoros képességek zavarai már óvodás korban. A vizsgálat célja volt a középső és nagycsoportos óvodások szenzomotoros és motoros képességeinek felmérése és az esetlegesen felmerülő elmaradottságok meghatározása. Továbbá egy állapot és mozgásfejlesztő tréning után annak hatásosságának vizsgálata.

Anyag és módszer: Egy 3 hónapon át tartó prospektív, kvantitatív kutatásban 11 öt és hét éves kor között lévő gyermek vett részt. Kizárásra kerültek a szülői beleegyezéssel nem rendelkező, egyéb fejlesztésen részt vevő és a több mint 20%-ot hiányzó gyermekek. A gyermekek képességei a Lakatos Katalin féle állapot- és mozgásvizsgáló tesztekkel lettek felmérve. A statisztikai elemzések IBP SPSS 22.0-ás programmal történtek, mellyel páros és kétmintás t-próba, χ^2 próba/ Fisher exact teszt elvégzésére került sor, (szignifikancia szint: $p < 0,05$).

Eredmények: A mozgásvizsgálati tesztek alapján a fejlesztés előtt felmért adatok alapján 3 fő a megfelelt, 5 a határövezeti és 3 a problémás kategóriába került. A fejlesztés után 4 fő került a megfelelt és 7 a határövezeti kategóriába. A páros t-próba eredményei az idegrendszer fejlettségét ($p=0,001$), a testképet, térbeli tájékozódást, lateralitást felmérő tesztek ($p=0,002$) és a ritmusvizsgálat ($p=0,026$) eseteiben lettek szignifikánsak. A kialakult és a keresztezett dominanciával rendelkezők adatainak összevetésénél a második mérés alkalmával az összesített pontszámnál látható szignifikáns eltérés ($p=0,04$).

Megbeszélés: A kapott eredmények megmutatták, hogy még rövid idő alatt is látható és értékelhető javulást lehet elérni az egyes területeken. Ezen vizsgálatban felmért képességek esetén bekövetkezett javulások mindenképpen elősegíthetik az iskolába való beilleszkedést, illetve a gördülékenyebb tanulási folyamatot.

Kulcsszavak: Lakatos-féle módszer, Szenzomotoros fejlesztés, Óvodai fejlesztés

Lakatos-style movement assesment and playful state and movement development among pre-school children

Summary

Introduction/Aim: Nowadays disfunctions of sensorimotor, psychomotor and motor abilities can be observed more and more frequently already at pre-school age. The aim of my inquiry was to assess the sensorimotor and motor abilities of 2nd- and 3rd-grade pre-schoolers, and if necessary, determine the possibly occurring problems. Furthermore, after a stamina and movement improving training I will assess its effectiveness.

Material and method: During a 3-month prospective, quantitative research I have assessed 11 children between the ages of 5 and 7. I have excluded those without parental permission and those taking part in other improvement courses, and children who missed more than 20% of the course. During the research I applied stamina and movement examination tests by Katalin Lakatos. For the statistical analysis I used the program called IBP SPSS 22.0 with the help of which I conducted paired-sample t-test, independent-sample t-test, Khi² test/Fisher exact test. (Significance level: $p < 0,05$).

Results: According to movement examination test and the data easured before the tests, 3 children were assessed as satisfactory, 5 as borderline, 3 as problematic. After the development courses 4 were assessed as satisfactory, and 7 as borderline. The results of paired-sample t-test were significant regarding maturity of nervous system ($p=0,001$), body-image, spatial orientation, laterality ($p=0,002$) and rhythm examination ($p=0,026$). When compairing the results of those with developed and crossed dominance I got a significant difference at the second assessment regarding point total ($p=0,04$).

Discussion: The results I got have shown that even in such short time we can reach visible and valuable results in each area. The improvements of the abilities assessed in this research can by all means help children's integration to school, and smoother learning processes.

Keywords: Lakatos-method, Sensorimotor development, Pre-school development

Irodalom

1. Lakatos K: Az iskolaéretlenség szűrése az állapot- és mozgásvizsgáló teszttel – Az iskolaéretlenség korai tünetei és az iskolaérettségi vizsgálat. Új Pedagógiai Szemle. **2003**; 3: 137-149.
2. Lakatos K: Korai szenzomotos fejlesztés a Budapesti Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika (BHRG) Alapítvány Központjában. Család, gyermek, ifjúság. **2001**; 6:59-72.
3. Ayres J.A. Sensory Integration a Learning Disorders. Los Angeles - Western Psychological Services 1972
4. Rácz K, Földi R, Barthe B: A vesztibuláris rendszer érettségének vizsgálata iskolaérett és iskolaéretlen gyermekeknél. Magyar Sporttudományi Szemle. **2011**; 4: 16-21.
5. Rácz K, Barthel B, Földi R: A mozgásfejlődés hatása a beszéd fejlődésére. Kalokagathia **2013**; 1:66-78
6. Rácz K, Földi R, Barthel B: A beszéd- és a mozgásfejlődés összefüggései. Gyógypedagógiai szemle. **2012**; 2:136-145
7. Rácz K, Földi R: A vizuális észlelés vizsgálatának jelentősége a tanulási zavarok megelőzésében. Kalokagathia. **2011**; 3-4:5-18.
8. Rácz K: Development of laterality in kindergarteners; the effect of movement on laterality, Erdélyi Pszichológiai Szemle. **2012**; 2: 99-119.
9. Lakatos K. Az állapot és mozgásvizsgáló teszt. Budapest - xfer grafikai műhely **2000**; 15-75.